

NOTA VAN BEANTWOORDING

**Reactie op ingediende zienswijze tegen het
ontwerp-peilbesluit**

‘De Wijk’

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding	3
2 Overzicht zienswijzen	3
3 Beantwoording zienswijze	4
Bijlage - zienswijze	7

1 Inleiding

Ter inzagelegging

Dijkgraaf en hoogheemraden hebben op 4 april 2017 besloten het ontwerp-peilbesluit 'De Wijk' vrij te geven voor ter inzagelegging, na consultatie van de VV-commissie Voldoende water op 19 april 2017. Het ontwerp-peilbesluit heeft vervolgens van 12 mei 2017 tot en met 22 juni 2017 ter inzage gelegen. De documenten waren in te zien op het Rijnlandse kantoor in Leiden en via de website van Rijnland te vinden in het digitale Waterschapsblad. De ter visie legging is daarnaast ook per brief en/of e-mail aan alle grondeigenaren en overige bekende belanghebbenden bekend gemaakt.

Vervolgprocedure

Na de besluitvorming door de Verenigde Vergadering wordt aan inspraakgerechtigden die een inspraakreactie naar voren hebben gebracht een exemplaar van het vastgestelde besluit toegezonden. Daarna wordt het definitieve peilbesluit gedurende 6 weken ter inzage gelegd. Belanghebbenden kunnen gedurende deze periode beroep instellen tegen het peilbesluit. Geen beroep kan worden ingesteld door een belanghebbende aan wie redelijkerwijs kan worden verweten dat hij geen zienswijzen over het ontwerp van dit peilbesluit naar voren heeft gebracht.

2 Overzicht zienswijzen

Er is 1 zienswijze binnengekomen op het ontwerp-peilbesluit van 'De Wijk'.

Nr	Afzender	Datum	Corsa nr	Betreft
1.	KNNV afdeling Gouda	15-06-2017	17.054749	- de peilverlaging i.r.t. maaiveld daling - effect op beschermde soorten en weidevogels en noodzaak compenserende maatregelen - voortbestaan onderbemaling

3 Beantwoording zienswijze

Zienswijze

De zienswijze heeft betrekking op de volgende punten:

1. U geeft aan dat de stelling dat er in het 'hoogstgelegen graslanddeel' sprake is van een peilverlaging van 6 cm onjuist is (pagina 3 van de samenvatting). Volgens u bedraagt de werkelijke peilverlaging 11 cm welke bij een 'peilmarge' van 5 cm op kan lopen tot 16 cm.
2. U verwacht dat de voorgestelde peilverlaging voor beschermde soorten (groene glazenmaker en platte schijfhoren) en weidevogels slecht uit kan pakken. U reageert in uw zienswijze op de krabbenscheer pilot, waarvan u graag de resultaten zou zien. U bent van mening dat een goede afweging van de compensatienoodzaak moet worden gemaakt in de vorm van een natuurtoets en dat in de tussentijd compenserende maatregelen nodig zijn. U spreekt uw zorg uit over het voortbestaan van beschermde soorten en weidevogels.
3. Ook geeft u aan dat u het betreurt dat de kans niet is benut om de onderbemaling op te heffen of de drooglegging ter plaatse van de onderbemaling te verkleinen om bodemdaling te remmen. Hierbij verwijst u tevens naar de kosten die gemoeid zijn met het in stand houden van onderbemalingen.

Antwoord zienswijze

De zienswijze heeft niet geleid tot een aanpassing van het (ontwerp)peilbesluit. De tekst in de toelichting bij het (ontwerp)peilbesluit is eveneens niet gewijzigd.

Toelichting

1. Peilverlaging hoogstgelegen graslanddeel (peilvak WW-31J)

Het vigerende (peilbesluit)peil voor peilvak WW-31J is NAP -2,24 m, in de praktijk wordt een lager peil van NAP -2,29 m gehanteerd. Voor dit peilvak is daarmee bij het voorgestelde peil van NAP -2,35 m sprake van een peilverlaging van 6 cm ten opzichte van het praktijkpeil en 11 cm ten opzichte van het vigerend peil.

Het uitvoeren van het dagelijks peilbeheer gaat altijd gepaard met een beheermarge¹. De beheermarge rond het streefpeil wijzigt niet als gevolg van dit peilbesluit. Daarom kan niet gesteld worden dat de peilverlaging kan oplopen tot 16 cm.

In het verleden waren het waterpeil in De Wijk en in de Reeuwijkse Plassen aan elkaar gekoppeld, waardoor mogelijkheden voor peilverlaging in De Wijk beperkt waren c.q. de peilafweging altijd in het voordeel van de Reeuwijkse Plassen uitviel. In de afgelopen decennia heeft het waterpeil de maaiveldddaling hierdoor niet gevolgd.

De Wijk is inmiddels losgekoppeld van het plassengebied, waardoor een beperkte peilverlaging voor het eerst wel mogelijk is. Daarom is voor het volgen van de maaiveldddaling naar een langere periode gekeken. Bij het begin van de registratie van

¹ Bij peilfluctuaties welke onder normale omstandigheden optreden wordt gesproken van een 'beheermarge' (zie hoofdstuk 7.2 in de toelichting bij het peilbesluit). Deze fluctuaties van het waterpeil zijn een gevolg van de weersomstandigheden en de aan- en afvoer van watermassa. De grootte van de beheermarge is afhankelijk van de inrichting en kenmerken van het watersysteem. Het peilbeheer wordt zo uitgevoerd dat het gemiddelde peil zoveel mogelijk gelijk is aan het peilbesluitpeil.

peilbesluitpeilen (1928) was de gemiddelde drooglegging in het graslanddeel van De Wijk 40 cm. De huidige drooglegging bij praktijkpeil in peilvak WW-31J is 34 cm. Met de peilverlaging van 6 cm t.o.v. het praktijkpeil (11 cm t.o.v. het vigerende peil) in dit peilbesluit wordt de oorspronkelijke drooglegging weer gerealiseerd. De provincie Zuid-Holland heeft tijdens het gebiedsproces aangegeven dit ook te zien als het volgen van de maaiveldddaling.

2. Beschermde soorten en weidevogels

Rijnland heeft voor dit peilbesluit een natuurtoets uitgevoerd en deze ter beoordeling voorgelegd aan de Omgevingsdienst Haaglanden (uitvoerende instantie wet natuurbescherming namens Provincie Zuid-Holland). De omgevingsdienst deelt onze mening dat geen negatieve effecten te verwachten zijn op beschermde soorten en dus geen ontheffing en/of compenserende maatregelen nodig zijn. De conclusies uit de natuurtoets voor de specifieke in de zienswijze genoemde soorten zijn de volgende:

Krabbenscheer

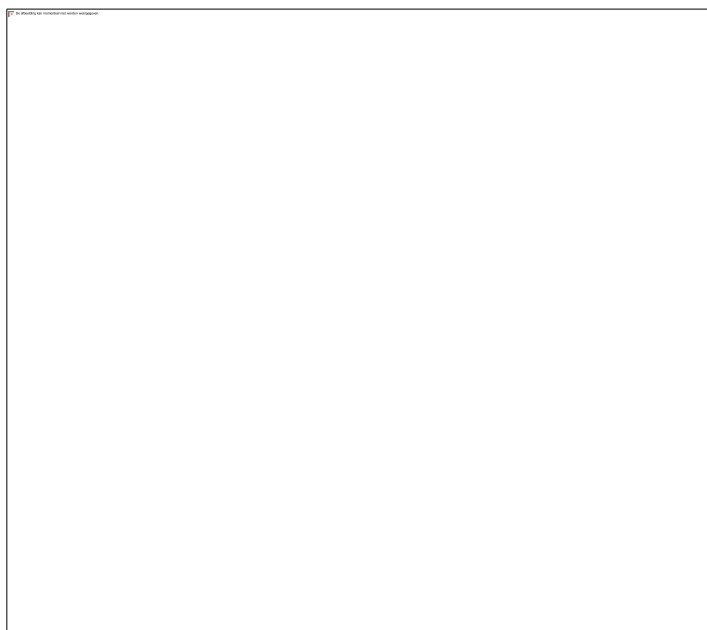
Rijnland verwacht geen negatief effect van de peilverlaging op de groene glazenmaker, omdat in het gebied waar de peilverlaging betrekking op heeft geen groene glazenmaker is aangetroffen en zelfs geen krabbenscheer voorkomt. Het enige krabbenscheerveldje in De Wijk ligt in het peilvak waarvan het peil niet verlaagd wordt.

In de zienswijze wordt aangegeven dat de inrichting van een nieuwe 'krabbenscheer-biotop' in de luwe hoofdwaterring langs de Warmoeskade een mogelijke compenserende maatregel is. Het hoogheemraadschap ziet de inrichting echter niet als compensatie voor het verdwijnen van geschikt areaal, maar als een extra maatregel die kan bijdragen aan de instandhouding van deze beschermde soort.

Tenslotte is de rapportage over de krabbenscheer pilot in polder Reeuwijk West is in het kader van het gebiedsproces voor Watergebiedsplan Reeuwijk West (grenzend aan 'De Wijk') in juli 2017 aan de KNNV afdeling Gouda gestuurd.

Platte schijfhoren

De platte schijfhoren is op één locatie (13 op de kaart hiernaast) in De Wijk aangetroffen en dat is een locatie buiten het gebied waar de peilverlaging plaatsvindt. Op vijf andere locaties in De Wijk die als geschikt werden ingeschat is de soort niet aangetroffen. Op basis hiervan wordt aangenomen dat het peilbesluit geen negatief heeft effect heeft op de platte schijfhoren.

Weidevogels

Onder de wet natuurbescherming is een ontheffing alleen nodig wanneer weidevogels tijdens het broedseizoen worden verstoord. Dat gebeurt niet door de peilverlaging. In de toelichting op de beleidsregel Compensatie Natuur, Recreatie en Landschap van de Provincie Zuid-Holland wordt gesteld dat peilverlagingen die niet verder gaan dan het volgen van de maaiveldddaling niet compensatieplichtig zijn. Rijnland heeft expliciet aan de provincie voorgelegd of dat ook geldt in dit geval waar we de maaiveldddaling over een langere periode dan gebruikelijk volgen. De provincie heeft daar positief op geantwoord. Rijnland heeft overigens in de voorbereiding van het peilbesluit wel gegevens over nest aantallen van weidevogels verkregen. De ontwikkeling die in De Wijk te zien is sluit aan bij de bovenregionale en landelijke trends van de weidevogelstand.

3. Onderbemaling

Het compenseren van ondernemers voor lagere inkomsten is een optie die Rijnland alleen in uitzonderlijke gevallen wil toepassen. Het peilbesluit is tot stand gekomen in een gebiedsproces waarin belanghebbenden samen met Rijnland de verschillende belangen tegen elkaar hebben afgewogen. Eén van de belangen is het faciliteren van de functies. De verschillende mogelijkheden voor de aanwezige onderbemaling in relatie tot de belangen zijn onderdeel van de afweging geweest. In het gebiedsproces is geconcludeerd dat het instellen van één waterpeil voor het gehele (grasland) gebied waarbij zowel de belangen van de siertelers als die van veehouders binnen en buiten de onderbemaling worden gediend niet realistisch is. Ook wanneer het sierteeltgebied buiten beschouwing wordt gelaten blijkt het niet mogelijk om met één waterpeil de functie in het hele graslandgebied te faciliteren. Uit de kostenafweging bleek vervolgens dat de maatschappelijke levensduurkosten bij het behoud van de onderbemaling lager zijn dan bij het overnemen van de onderbemaling als peilvak door het hoogheemraadschap. Binnen de onderbemaling wordt het peil niet verlaagd, zodat de maaiveldddaling niet wordt versterkt ten opzichte van de huidige situatie. Ook voor andere belangen is er geen verslechtering ten opzichte van de huidige situatie als gevolg van de keuze om de onderbemaling in stand te houden.

U stelt een drooglegging van 40 cm voor voor het *gehele* graslandgedeelte en u stelt voor boeren in het onderbemalen deel te compenseren. De mediane maaiveldhoogte van het *gehele* grasland gedeelte (inclusief de onderbemaling) is NAP -1,99 m. Wanneer de onderbemaling zou worden opgeheven en één peil zou worden ingesteld voor het *gehele* graslandgebied met een gemiddelde drooglegging van 40 cm, dan zou een waterpeil ingesteld moeten worden van NAP -2,39 m. Dit zou voor de percelen buiten de onderbemaling tot een drooglegging van 44 cm leiden en voor de percelen binnen de onderbemaling tot een drooglegging van 27 cm. Rijnland denkt dat dit een slechtere balans oplevert voor zowel de agrarische functie als de natuurfunctie: voor de percelen buiten de onderbemaling wordt de drooglegging dan namelijk nog groter en zou de peilverlaging wel groter zijn dan de maaiveldddaling, terwijl de agrarische functie binnen de onderbemaling juist veel slechter wordt gefaciliteerd als gevolg van de veel kleinere drooglegging.

Bijlage - zienswijze

Ontdek
beleef
bescherm

KNNV afdeling Gouda e.o. secretariaat Palenstein 12, 2804 GB GOUDA

Aan het college van Dijkgraaf en Hoogheemraden van
Hoogheemraadschap Rijnland,
Postbus 156,
2300 AD te LEIDEN

Gouda, 15 juni 2017

Betreft: zienswijze peilbesluit De Wijk

Geacht College,

Ons bestuur heeft kennis genomen van het peilbesluit De Wijk. Daarbij vallen een aantal zaken op:

Hoogstgelegen graslanddeel:

Het officiële peil van het hoogstgelegen graslanddeel bedraagt 2.24m- NAP (na de administratieve peilcorrectie). In de toelichting op het voorgaande peilbesluit 2004 (tabel 3.1) is hetzelfde praktijkpeil van 2.24 m-NAP genoemd en een gemiddelde maaiveldaling van 2.7 mm/jaar .

In het voorliggende peilbesluit wordt een praktijkpeil genoemd van 2.29m- NAP. Dit betekent dat in de afgelopen 10 jaar reeds een peilverlaging is ingevoerd van 5 cm. Wanneer nu als nieuw peil wordt voorgesteld 2.35m- NAP , dan is dat een peilverlaging van 11 cm ten opzichte van de situatie 2004. Uitgaande van een bodemdaling van 2.7 mm per jaar betekent dit dat de maaiveldaling van 40 jaar zou worden gecompenseerd, terwijl eigenlijk maar 25 jaar terug mag worden gerekend (naar peilbesluit 1992, volgens tabel 4.1). De peilverlaging zou dan mogen bedragen $25 \times 2.7\text{mm} = 7\text{ cm}$ en geen 11 cm. Dus is er extra peilverlaging van 4 cm, welke in strijd is met de Nota Peilbeheer van Rijnland, waarbij alleen de maaiveldaling gevolgd mag worden.

De stelling op pagina 3 van de Samenvatting, dat er slechts sprake is van een peilverlaging van 6 cm is niet correct. De werkelijke peilverlaging is 11 cm. Daarbij kan vervolgens nog een peilmarge van 5 cm worden toegepast, zodat een voorjaarspeilverlaging dreigt van 16 cm. Wij betwijfelen of dit wel goed met de provincie is gecommuniceerd in verband met de strikt beschermde soorten en de weidevogels. Wij verwachten dat dit voor de beschermde soorten (Groene Glazenmaker en Platte Schijfhoren, vermeld op pag. 14) en weidevogels slecht kan uitpakken. Van weidevogels ontbreken dichtheidsgegevens en soortgegevens. Ons inziens is er alsnog een natuurtoets nodig om compensatie voor beschermde soorten en weidevogels te bepalen.

Onderbemalen graslanddeel:

Wij vinden het jammer dat de kans niet is benut om de bestaande onderbemaling op te heffen, dan

KNNV afdeling Gouda e.o. secretariaat Palenstein 12 2804 GB GOUDA

wel de drooglegging te verminderen, zodat daar de bodemdaling verminderd wordt. Bij iedere nieuwe peilperiode is er immers een mogelijkheid tot heroverweging van verlenging van onderbemaling. Nu blijven de hoogteverschillen tussen de verschillende peilvakken steeds verder uit elkaar groeien. Nu kost dat al 3.9 miljoen euro, die de maatschappij maar weer moet opbrengen. Er had ook kunnen worden gekozen voor 40 cm drooglegging voor het gehele graslandgebied en een compensatie voor de boeren in het onderbemalen deel.

Pilot Krabbenscheer:

Op pag. 27 en tabel 6.6. wordt gesteld dat er moet worden aangetoond dat er geen negatief effect plaatsvindt en dat daarvoor een pilotproef is gestart, waarbij 5 cm peilverlaging is toegepast. Wij zijn benieuwd naar de resultaten van die pilot-proef, waarvan wij nog geen resultaten hebben gezien. Maar 5 cm is niet hetzelfde als 11 cm peilverlaging. Ook betwijfelen we of de Platte schijfhoren kan standhouden, waarop de pilotproef niet is gericht. In ieder geval vinden wij dat er een goede afweging van de compensatienoodzaak nodig is (een natuurtoets) en dat in tussentijd reeds compenserende maatregelen nodig zijn, door de inrichting van de luwe hoofdwatgang langs de Warmoeskade. Hierover heeft de KNNV reeds met de projectvoorbereiders van het peilbesluit gesproken, maar nog geen reactie ontvangen. In de gehele polder Reeuwijk gaat het slecht met de Krabbenscheer en de Groene Glazenmaker, zodat voor het voortbestaan moet worden gevreesd. Aangezien polder de Wijk waarschijnlijk model zal staan voor Polder Reeuwijk West, vrezen wij voor het voortbestaan van de beschermde soorten en uiteraard ook weidevogels.

Graag ontvangen wij uw reactie op deze zienswijze.

Hoogachtend

Het bestuur KNNV en de werkgroep Natuurbescherming van KNNV afdeling Gouda e.o.

Voorzitter

F. J. Kingma

Secretaris

L. van der Hoek

KNNV afdeling Gouda e.o. secretariaat Palenstein 12 2804 GB GOUDA